

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Priecelovej a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **F. A. M. s. r. o.**, Č., Bratislava, IČO: X., zast. JUDr. P. K., advokát, V., Bratislava, proti žalovanému: **P. P. A., D.**, Bratislava, IČO: X., o zaplatenie **416 667,30 Sk**, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Cob 112/2007- 145 zo dňa 26. februára 2008, takto:

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Cob 112/2007- 145 zo dňa 26. februára 2008 **z a m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 18. 06. 2007 č. k. 31 Cb 25/2003-113 rozhodol tak, že uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 416 667,30 Sk s príslušenstvom. Vychádzal zo zistenia, že medzi právnym predchodcom žalobcu - spoločnosťou D., a. s. Dunajská Streda a právnym predchodcom žalovaného Š. SR - v P., bola uzavretá zmluva č. 4/97 na výrobu mäsových konzerv z hovädzieho mäsa. Zmluvou o podstúpení pohľadávky prešli na žalobcu ako postupníka záväzky v celkovej výške 2 233 481,32 Sk, súčasťou

predmetnej zmluvy boli aj pohľadávky evidované voči žalovanému. K postúpeniu pohľadávky došlo v súlade s ustanovením ust. § 524 OZ. Celková čiastka neuhradených faktúr v zmysle bodu 6 písm. e/ zmluvy číslo 4/97 predstavovala sumu 512 500,80 Sk, z ktorej žalovaný uhradil DPH a neuhradená zostala suma 416 667,30 Sk.

Prvostupňový súd z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi sporovými stranami došlo k vzniku riadneho zmluvného vzťahu, zmluvné strany si dojednali všetky P. podmienky, ako aj iné dojednania. Mal za to, že podľa § 323 OBZ právny predchodca žalovaného uznal svoj záväzok, a to listami zo dňa 25. 05. 2001 a 03. 07. 2001, z ktorých vyplýva, že nespochybňoval nárok žalovaného a z prejavu žalovaného vyplýva identifikácia faktúr, ako aj vôľa žalovaného ich uhradiť. Vzhľadom na uznanie záväzku, vznesenú námietku premlčania v zmysle § 387 a 391 OBZ považoval za nedôvodnú, keďže žalobca podal žalobu dňa 15. 07. 2002. Neuhradením predmetných faktúr sa dostal žalovaný do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi právo aj na úrok z omeškania v zmysle § 369 ods. 1 OBZ.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný a žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť. Namietal nesprávne právne posúdenie platnosti zmluvy o postúpení pohľadávok v časti týkajúcej sa pohľadávok voči Š. SR. Ďalej uviedol, že žalovaný zaplatil v zmysle vtedy platného zákona č. 289/95 Z.z., čiastku zodpovedajúcej DPH pred splatnosťou faktúr, a to vzhľadom na nemožnosť započítania DPH v súvislosti so zákonom č. 303/95 Z.z. Platenie DPH nespôsobilo prerušenie plynutia štvorročnej premlčacej lehoty. Zo strany dlžníka nedošlo k uznaniu zvyšku záväzku, o čom svedčia listy z 25. 05. 2001, 03. 07. 2001, 16. 05. 2002, 08. 07. 2002. Prvostupňový súd nesprávne vyhodnotil písomné prejavy žalovaného ako uznanie záväzku, pretože tieto listy nespĺňajú zákonné, formálne a obsahové záležitosti v zmysle § 323 OBZ.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa nie je vecne správny z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci. V prejednávanej veci medzi účastníkmi nebolo sporné, že predmetné faktúry boli čiastočne uhradené, a to do výšky DPH. Túto čiastočnú úhradu faktúr podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné považovať za uznanie zvyšku dlhu v zmysle § 407 ods. 3 OBZ. Platby DPH však boli realizované v období od 29. 01. 1998

do 06. 04. 1998, kedy bola vykonaná posledná platba. Nová premlčacia lehota začala plynúť odo dňa tohto uznania a uplynula dňa 06. 04. 2002, takže žaloba podaná žalobcom dňa 15. 07. 2002 bola podaná po uplynutí 4-ročnej premlčacej lehoty.

Ďalej odvolací súd dospel k záveru, že k písomnému uznaniu záväzku v danom prípade nedošlo, pretože v liste zo dňa 25. 05. 2001 právny predchodca žalovaného uviedol, že eviduje záväzok, ale k jeho spornosti, resp. nespornosti sa nevyjadril. V ďalšom liste zo dňa 03. 07. 2001 žiadal o odsúhlasenie celkovej výšky záväzkov a identifikáciu jednotlivých neuhradených faktúr. Z obsahu týchto listov však nevyplýva bezvýhradné uznanie predmetného záväzku ako nesporného a nevyplýva z nich jednoznačný prejav vôle uznať záväzok s účinkami v zmysle § 323 OBZ.

Keďže žalobca podal žalobu po uplynutí premlčacej doby a žalovaný vzniesol námietku premlčania, nemožno toto právo žalobcovi priznať. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 220 O. s. p zmenil tak, že žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 a § 142 ods. 1 O. s. p. a žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca dovolanie. Nesúhlasí s právnym posúdeným odvolacieho súdu, na základe ktorého dospel k záveru, že pohľadávka žalobcu je premlčaná. Žalobca poukazuje na to, že súd nevyhodnotil uznanie záväzku správne, pretože nerozlišoval požiadavky právneho úkonu uznania podľa § 323 OBZ a § 558 OZ. Podľa obchodného zákonníka nie je nevyhnutné jednoznačné vyjadrenie dlžníka o uznaní záväzku. Postačuje, ak z úkonu dlžníka vyplýva, že záväzok dlžník považuje za nesporný. Žalovaný v liste zo dňa 25. 05. 2001, ako aj v liste zo dňa 03. 07. 2001 dostatočne záväzok identifikoval a považoval predmetný záväzok v danom čase a v danej výške za nesporný. V liste zo dňa 25. 05. 2001 poukazoval dlžník na výpis zo saldokonta, ktorý mal dosvedčiť, že má záväzok voči veriteľovi vo výške 845 334,60 Sk. Pokiaľ by mal žalovaný k predmetnej evidencii faktúr v tom čase námietky, nepochybne by ich uviedol. Zároveň z listu vyplýva, že ho za sporný ani nemohol považovať, keďže z každej jednotlivéj faktúry uhradil DPH. Išlo zároveň o výpis otvorených položiek a nie sporných položiek. V liste zo dňa 03. 07. 2001 v úvode dlžník prehlásil, že má voči úpadcovi záväzky v celkovej sume 845 334,60 Sk, pričom v druhom odseku poukazuje na výpis zo saldokonta, v ktorom eviduje všetky čísla faktúr veriteľa, ktoré

mal zhodné s číslami faktúr dlžník vo svojej účtovnej evidencii. Podľa názoru žalobcu boli teda uznané všetky faktúry, ktoré boli uvedené vo výpise zo saldokonta. Poukazuje na tú skutočnosť, že súd nevyhodnotil list žalobcu zo dňa 01. 07. 2002, ktorým žalobca potvrdil a odsúhlasil záväzky dlžníka, a tým došlo k uznaniu záväzku žalovaným, pretože v liste zo dňa 03. 07. 2001 len žiadal odsúhlasiť záväzky, išlo len o odkladaciu podmienku účinkov uznania. Pokiaľ žalovaný v neskoršej korešpondencii spochybňoval tento záväzok, nijako to neruší doterajšie úkony uznania záväzku. Uznanie záväzku, aj keď je neskôr vyvracané dlžníkom, má vždy za následok predĺženie premlčacej lehoty. Na základe uvedeného žiada, aby rozhodnutie odvolacieho súdu bolo zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania a dovolanie je prípustné podľa § 238 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa žalobou podanou dňa 15. 07. 2002 domáhal zaplata sumy 416 667,30 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17,5 % p.a. z dlžnej sumy odo dňa splatnosti jednotlivých faktúr až do zaplata. Aktívnu vecnú legitimáciu na uplatnenú pohľadávku preukazuje zmluvou o podstúpení pohľadávok uzavretou dňa 30. 04. 2002 medzi JUDr. Z. H., správcom konkurznej podstaty D., a. s. Dunajská Streda, ako postupcom a žalobcom ako postupníkom. Predmetom postúpenia bola aj vymáhateľná pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy č. 4/97 zo dňa 04. 04. 1997 (č.l. 15).

Rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na tom, že žalobca podal žalobu po uplynutí premlčacej doby, a keďže žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, nemožno toto právo žalobcovi priznať.

Podľa § 388 OBZ, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

V zmysle § 397 OBZ, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba 4 roky.

V zmysle § 407 ods. 1 OBZ, ak dlžník písomne uzná svoj záväzok, plynie nová 4-ročná premlčacia doba od tohto uznania. Ak sa uznanie týka len časti záväzku, plynie nová premlčacia doba ohľadne tejto časti. Nie je sporné, že žalovaný vykonal len čiastočnú úhradu platieb, a to len do výšky vyúčtovanej DPH a v zmysle § 407 ods. 3 OBZ došlo čiastočnou úhradou k uznaniu záväzku, a keďže posledná úhrada bola vykonaná 06. 04. 1998, nová 4-ročná premlčacia doba uplynula 06. 04. 2002.

Dovolací súd sa stotožnil so záverom odvolacieho súdu, že k písomnému uznaniu záväzku v danom prípade nedošlo, pretože z obsahu listu zo dňa 25. 05. 2001 a 03. 07. 2001 nie je možné dospieť k záveru, že dlžník chcel týmto úkonom vyjadriť uznanie svojho dlhu voči veriteľovi. Nejedná sa ani o opakované uznanie záväzku, ktoré by malo vplyv na prerušenie premlčacej doby a plynutie novej 4-ročnej premlčacej doby (§ 407 ods. 1 OBZ).

V spornom prípade je potrebné vychádzať z obsahu obidvoch písomných prejavov a ich vzájomnej nadväznosti. Žalovaný (právny predchodca) vyslovil jednoznačne nesúhlas s vymáhanou pohľadávkou voči právnomu predchodcovi žalobcu, čo sa týka jej výšky, ako aj identifikácii jednotlivých čísiel faktúr. List zo dňa 21. 05. 2001 je reakciou žalovaného na výzvu úpadcu zo dňa 15. 05. 2001, ktorý žiadal uhradiť od žalovaného (jeho právneho predchodcu) dlžnú sumu vo výške 912 587,10 Sk, v ktorom uvádza, že eviduje voči spoločnosti D., a. s., dlh vo výške 845 334,60 Sk a následne listom zo dňa 03. 07. 2001 žiadal odsúhlasiť celkovú výšku záväzku, ako aj identifikáciu jednotlivých čísiel faktúr. Z obsahu týchto listov nie je možné dôvodiť, že sa jednalo o prejav vôle žalovaného s účinkami v zmysle § 323 OBZ, dôkazom čoho je aj ďalšia korešpondencia žalovaného zo dňa 16. 05. 2002 a 18. 07. 2002 (č. l. 84, č. l. 101). Ani s listom žalobcu zo dňa 01. 07. 2002, na ktorý poukazuje v dovolaní, ktorým odsúhlasil záväzky dlžníka, nemožno spájať pretrhnutie premlčacej doby a nemá za následok plynutie začatia novej premlčacej doby.

Pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde, ak zákon neustanovuje inak (§391 ods. 1 OBZ). Vzhľadom na citované ustanovenie, žalobca podal žalobu na súde až dňa 15. 07. 2002, t. j. po uplynutí premlčacej lehoty v zmysle § 397 OBZ, a preto dovolací súd napadnuté rozhodnutie

odvolacieho súdu považoval za vecne správne a dovolanie žalobcu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol ako neopodstatnené.

V dovolacom konaní mal žalovaný úspech. Má preto právo na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 243b ods. 4 2 O. s. p. V dovolacom konaní mu však trovy nevznikli, preto mu dovolací súd ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. júla 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M. B.